

betænkningen ved at vælge det samme Udvalg, der var nedsat ifjor, troede jeg, at man meget saa Dage, efterat Loven var forelagt, kunde have begyndt paa anden Behandling, og da jeg ikke tvivlede paa, at Landstinget vilde modtage med Bevillie, selv med betydelige Æntringer, et Forsørgsforlag, hvis Tankegang og hvis hele Tilblivelse det havde haft en saa væsentlig Deel i, saa haabede jeg, at denne Lov vilde være en af dem, der lettest kunde gaae igjennem. Jeg skal ikke nægte, at denne min Forhaabning betydelig er svunden ind ved at see den meget lange Tid, der hengik, inden denne Forhandling kunde begynde, da Udvalget vel at mærke paa en Maade satte Vo med en Betænkning, som i alt Væsentligt kunde tiltrædes af Ministeren. Mit Haab om, at der vilde blive tilveiebragt Overensstemmelse med Udvalget, er heller ikke svigtet; derom vilde de Herrer have det bedste Vidnesbyrd, naar De vilde see hen til den Hærskare af meer eller mindre indgribende Æntringsforlag, der forrige Gang forelaae, og som nu i alt Væsentligt ere optagne i et af Indenrigsministeren udarbejdet Generalænderingsforlag. Efterat dette var skeet, har der været forskjellige Forhandlinger mellem Udvalget og mig, som ogsaa have ført til Overensstemmelse, og der er saaledes i kvalitativ Henseende meget saa Æntringsforlag, der foreligge. Der var navnlig foruden det, som i Diebliffet bestjæftiger Thinget, et Punkt, der havde al Udsigt til at vække meget deelte Ansættelser, men ogsaa i saa Henseende er det lykkedes at tilveiebringe Overensstemmelse; jeg sigter herved til § 12, hvortil der nu ikke foreligger noget som helst Æntringsforlag. Paa den anden Side har den Omstændighed, at Sagen er trukken saa langt ud og nu skal finde sin Afgjorelse i et mindre fuldtalligt Thing, gjort min Stilling mere uafhængig, saa at jeg har udtømt mine Indrømmelser. Jeg troer ikke, at Udvalget vil nægte mig det Vidnesbyrd, at jeg af Interesse for Sagen har strakt mig saa vidt, som jeg paa nogen Maade kunde gjøre. Jeg er derfor nu i det Tilfælde at maatte gjøre mere eller mindre bestemt Modstand mod de Punkter, der endnu henstaae uafgjorte, og dette finder navnlig Sted med Hensyn til det Punkt, der væsentligt har bestjæftiget den nuværende

Forhandling, nemlig Sammensætningen af Amtsraadene. Da det ikke gjaldt om at skabe et nyt Amtsraad, men kun om at give det bestaaende en forsøgt Myndighed og en udstrakt Virksomhed, forekom det mig at være det Naturlige: at tage Amtsraadene saaledes, som de vare, og kun dertil at slutte det nye Element, der skulde indføres, nemlig de for Kjøbstæderne Valgte, og da ogsaa lade deres Valg foregaae paa en Maade, der nærmest sluttede sig til den, der allerede var anordnet for Landet, nemlig, at ligesom man lader Sogneforstanderskaberne vælge Valgmænd, der vælge Amtsraadsmedlemmer, saaledes skulde man ogsaa lade Kjøbstædernes Borgerrepræsentationer udsende Valgmænd for at vælge det Antal Medlemmer, der for Kjøbstædernes Vedkommende skulde tiltræde Amtsraadene. Det vilde efter min Mening i alle Henseender være det Simpleste og Naturligste; man tog derved Amtsraadene i hele den Sammensætning, hvori de bestode, og med hele den Valgret, som allerede var vedtagen, og jeg meente derfor, at man med stor Letthed vilde være kommen ud over dette Punkt. Jeg maa i den Henseende bringe i Erindring, at der har været saa, maaskee endog saa ingen Rigsdag, hvori Spørgsmaalet om de kommunale Forhold ikke har været under Forhandling, men at Resultatet af meget vidtløftige, meget trættende og undertiden ubehagelige Forhandlinger hidtil kun har været: succesløst for Amtsraadene, for Landkommunerne og for Kjøbstadkommunerne at reformere Valgloven. Dersom jeg havde været Indenrigsminister fra Først af, vilde jeg ikke have vaakt Haanden til, forlods og afstilt fra den hele kommunale Ordning, at tage Valgsystemet og bringe det til Afgjorelse, fordi jeg netop har forudsæet, hvad Erfaringen klarlig har godtgjort, at det var et Punkt, hvorfor mange af vore Medborgere fortrinsviis, for ikke at sige ene, havde Die. Jeg troer, at det vilde have været hensigtsmæssigt at tage Valgbestemmelserne for i en samlet Kommunallov, hvori tillige Spørgsmaalet om Myndigheden og Forretningsgangen havde været optaget; men da man nu har taget dette Punkt forlods og efter et langt og møjsommeligt Arbejde bragt det til at faae det klareret, saa fandt jeg det ligefrem sagt usfor-